

ชื่อเรื่อง	การสร้างสรรค์รายการวิทยุชุมชนเพื่อเยาวชน และครอบครัว กรณีศึกษา: รายการเยาวชนพิทักษ์ สิ่งแวดล้อม จังหวัดพะเยา
ชื่อผู้เขียน	นางสาวมุกดา สุเทนะ
ชื่อปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.อุดมลักษณ์ ธรรมปัญญา

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) พฤติกรรมการรับสารของผู้ฟังรายการวิทยุ 2) ความต้องการเนื้อหาและรูปแบบของรายการวิทยุเยาวชนและครอบครัว 3) แนวทางการสร้างสรรค์รายการวิทยุชุมชนสำหรับเยาวชนและครอบครัว 4) ผลประเมินการฝึกอบรมการสร้างสรรค์รายการวิทยุชุมชนสำหรับเยาวชนและครอบครัวของสถานีวิทยุชุมชนคนรักถิ่น FM 93.00 MHz กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 – 6 จากโรงเรียนถ้ำปินวิทยาคม โรงเรียนบ้านหนองหล่ม และโรงเรียนบ้านปาง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ผู้ปกครองและครู จำนวน 54 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ใช้แบบสัมภาษณ์และการทดลองฝึกอบรมจัดรายการวิทยุเป็นเครื่องมือในการวิจัย ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

พฤติกรรมการรับสารของผู้ฟังรายการวิทยุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 42 คนเคยฟังรายการวิทยุ รูปแบบรายการที่ชอบฟังส่วนใหญ่คือรายการบันเทิงเพลง รองลงมาคือเล่าข่าว ช่วงเวลาที่ฟัง คือช่วง 20.00-22.00 น. โดยฟัง 2 – 3 ครั้งต่อสัปดาห์ สถานีที่กลุ่มตัวอย่างชอบเปิดรับฟัง คือ สุริยาเรดิโอ FM.102.25 รายการที่ชอบฟังมากที่สุด คือสุริยาวาไรตี้ รองลงมา คือ ซีสเรดิโอ เหตุผลที่ฟังรายการวิทยุเพราะฟังแล้วรู้สึกเพลิดเพลินทำให้มีความสุข และดีใจสนุกสนานมีการนำเพลงใหม่ๆ มาจัดอยู่เสมอ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เปิดรับฟังรายการวิทยุมีจำนวน 12 คน เหตุผลที่ไม่ฟังเพราะไม่ชอบฟังรายการวิทยุ ไม่มีเวลาฟังและไม่มีเครื่องรับวิทยุ

ความต้องการเนื้อหาและรูปแบบของรายการวิทยุเยาวชน และครอบครัว พบว่า ต้องการเนื้อหาที่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับป่าไม้ อากาศ และปัญหาของวัยรุ่น รวมทั้งวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว รูปแบบรายการที่ต้องการคือเป็นรายการข่าวควบคู่กับรายการเพลง รายการวาไรตี้ และรายการข่าวในชุมชน

การออกแบบสร้างสรรค์รายการวิทยุชุมชนสำหรับเยาวชนและครอบครัว ผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า การสร้างสรรค์ด้านเนื้อหา ผลจากการวิจัยครั้งนี้ได้มีการสร้างสรรค์เนื้อหาของรายการวิทยุทั้ง 4 รายการ ได้แก่ 1. รายการดีเจน้อยผู้พิทักษ์รักษาน้ำ 2. รายการเยาวชนพิทักษ์สิ่งแวดล้อม (อากาศ) 3. รายการคนรุ่นใหม่ใส่ใจปัญหาขยะ 4. รายการพลพิทักษ์รักสีเขียว เนื้อหาที่มีการสร้างสรรค์รายการ ได้แก่ ความแตกต่าง ความคิดริเริ่ม (ต้นคิด) ความเป็นเหตุเป็นผล ความมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ เข้าใจได้ เนื้อหาจากการสังเคราะห์ หากเยาวชนมีการสืบทอดให้รุ่นน้องต่อไปได้เพราะเทคนิคและวิธีการนำเสนอสามารถส่งต่อไปได้

การสร้างสรรค์ด้านผู้จัดรายการ พบว่ามีการสร้างสรรค์ใน 8 ด้าน คือ ความแตกต่าง ความเป็นเหตุเป็นผล มีคุณค่าทำให้เยาวชนต้องการเป็นผู้จัดรายการอย่างแท้จริงและเป็นประโยชน์เยาวชนโดยตรง รวมถึงเยาวชนเข้าใจและการค้นพบเยาวชนที่ต้องการเป็นนักจัดรายการที่มาจากการสังเคราะห์ พร้อมทั้งความงอกงามในตัวบุคคลและความมีชีวิตชีวาหรือธรรมชาติของเยาวชนที่สดใส

การสร้างสรรค์ด้านเทคนิคการนำเสนอ พบว่ามีการสร้างสรรค์ใน 9 ด้าน คือ ความแตกต่างการสืบค้นข้อมูลโดยการสืบถามจากปราชญ์หรือผู้รู้ในชุมชนและจุดของความคิดริเริ่ม (ต้นคิด) โดยไม่จำเป็นต้องหาข้อมูลในหนังสือเพียงเท่านั้น อีกทั้งยังมีคุณค่า ความเป็นเหตุเป็นผลต่อปัญหาในชุมชนและเป็นประโยชน์ ทำให้นำเสนอเข้าใจได้ เพราะได้มีการสังเคราะห์ ดังนั้นทำให้การนำเสนอมีชีวิตชีวาสามารถงอกงามเติบโตหรือสืบทอดให้รุ่นน้องได้

การสร้างสรรค์ด้านบรรยากาศ พบว่ามีการสร้างสรรค์ใน 7 ด้าน คือ ความแตกต่างและความคิดริเริ่มแนวคิดที่ว่ารายการเยาวชนที่ไม่มีผู้ใหญ่ดีกรอบการนำเสนอทำให้บรรยากาศดูเป็นกันเอง ความเป็นเหตุเป็นผล มีคุณค่า เข้าใจได้เป็นประโยชน์ ความงอกงามเติบโต สีสันทำให้บรรยากาศในการฝึกอบรมมีชีวิตชีวา

ผลประเมินการสร้างสรรค์รายการวิทยุชุมชนรายการวิทยุชุมชนสำหรับเยาวชนและครอบครัว พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงชื่อของรายการวิทยุสำหรับเยาวชน และมีเพียง 2 รายการเท่านั้น คือ รายการเยาวชนหนองหล่ม และรายการอุ้งจำกับกลุ่มเยาวชนข้าวหนิงกา ส่วนเนื้อหาและสาระสำคัญของรายการยังคงมีความเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน การสร้างสรรค์ด้านผู้จัดรายการ เนื้อหาของรายการ เทคนิคการจัดรายการและบรรยากาศของรายการอย่างสร้างสรรค์ พบว่า มีการสร้างสรรค์รายการวิทยุ ได้แก่ 1. ความแปลกใหม่ 2. ความคิดริเริ่ม (ต้นคิด) 3. ความแปลกแตกต่าง 4. ความงอกงามเติบโต 5. การสังเคราะห์ 6. การมีคุณค่า 7. ความเป็นเหตุเป็นผลและเป็นประโยชน์ 8. ความประณีตและการสังเคราะห์ความมีชีวิตชีวา 9. ความสง่างาม 10. ความเข้าใจได้ 11. ความซับซ้อนฝีมือประณีต/ชั้นสูง

Title	Creativity of the Community Radio for Youths and Families: A Case Study of “Youth Environmental Conservation Program” in Phayao
Author	Miss Mutita Sutena
Degree of	Master of Arts in Communications
Advisory Committee Chairperson	Dr. Udomluck Thampanya

ABSTRACT

The objectives of this qualitative study were to investigate :1) information perception behaviors of radio program audiences ; 2) needs for contents and styles of radio programs for the youths and families ; 3) a guideline for the creation of radio programs for the youths and families ; and 4) results of the assessment of the training on the creation of radio programs for the youths and families of the FM 93.00 MHz Knon Rak Thin community radio station. The sample group in this study consisted of 54 guardians, teachers, and secondary school students of Thampin Wittayakom school, Baan Nonglom school, and Baan Pang school, Dokkhamtai district, Phayao province. They were obtained by purposive random sampling. A set of interview schedules and the training on radio programs organizing were used for data collection. Results of the study revealed the following:

With regards to information perception behaviors of the informants, it was found that 42 informants used to listen to radio programs. They mostly listened to song programs and followed by news programs (during 8.00-10.00 p.m.). They listened to the radio programs 2-3 time per week. The informants preferred to listen to the radio programs of the FM.102.25 Suriya Radio station. They most listened to the Suriya Variety program followed by Seed Radio program. They listened to it for entertainment and because the D.J. was funny. Besides, the often presented new songs. Those who had never listened to radio programs (12 persons) stated that they had no available time and radio set.

Based on needs for contents and styles of community radio programs for the youths and families, it was found that the informants needed the content reflecting environmental problems in the community, e.g. forest and are as well as teenager problems. Also, they needed

methods of problem – solving. For needed radio program styles, the informants needed news program together with song program, variety program, and local news program.

In the case of the creation of community radio programs for the youths and families based on the content creation, 4 programs were found: 1) a little D.J. protecting water ; 2) the youths protecting the environment (air) ; 3) new generations having an awareness of garbage problems; and 4) green lovers and programs included differentiation, initiative thinking, rationale, values, understanding, and synthetic content. The youths could pass it to their younger blood because program techniques and presentation methods could be inherited to them.

With regards to the creation of D.J., 8 aspects were found: differentiation, rationale, values need by the youth, beneficial to the youths, the youths' understanding, discovery of the youths to be a D.J. presenting synthetic contents, growth, and the youths' liveliness.

Regarding presentation techniques, 9 aspects were found: differentiation, information seeking by asking local scholars, initiative thinking (need not to find it newspaper only), values, rationale in community problems, benefits, presentation can be understood due to its content has been synthesized, lively presentation, growth, and can be inherited to younger blood.

Regarding atmosphere, 7 aspects were found: differentiation, initiative thinking without adult control, friendly atmosphere, rationale, values, benefits and colorful atmosphere in training.

In the case of the creation of community radio programs for the youths and families, there was a change in the name of radio programs: Nonglom youths program and Talking with Khao Nueg Nga youths program. For subjective contents, it still concerned with the following: natural conservation of the community, creation on D.J. , and program contents. For program presentation techniques and creative atmosphere, the following were found: novelty, initiative thinking, differentiation, growth, synthesis, values, rational and benefits, attention and liveliness, gracefulness, understanding, and high skills.